

Беларускі Універсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА
БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАУНАГА
УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

№ 36 (1034) • ЧАЦВЕР, 13 снежня 1973 г. • Цана 2 кап. • Газета выдаецца з 1935 г.

ІНФОРМАЦЫЙНАЕ ПАВЕДАМЛЕННЕ

АБ ПЛЕНУМЕ ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА КАМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ САВЕЦКАГА САЮЗА

11 снежня 1973 года
Пленум Цэнтральнага Камітэта КПСС працяваў работу.
У спрэчках па аблікоўваемых пытаннях выступілі: тт. Б. АШЫМАЎ—Старшыня Савета Міністрав Казахскай ССР, Г. В. РАМАНАЎ—першы сакратар Ленінградскага абкома КПСС, А. К. АНТОНАЎ—міністр электратэхнічнай прымесловасці, І. А. БАНДАРЭНКА—першы сакратар Раствоўскага абкома КПСС, Н. Д. ХУДАЙБЕРДЫЕЎ—Старшыня Савета Міністрав Узбекскай ССР, Е. А. САЛЫНКАВА—майстар калізатарных сектак Березнікіўскага азотна-тукавага завода імя К. Я. Варашылава, П. М. МАШЭРАЎ—першы сакратар ЦК Кампартыі Беларусі.

Пленум ЦК КПСС аднаўлосна прыняў адпаведную пастанову.

На гэтым Пленуме ЦК КПСС закончыў свою работу.

ПАСТАНОВА ПЛЕНУМА ЦК КПСС

АБ ПРАЕКТАХ ДЗЯРЖАУНАГА ПЛАНА РАЗВІЦЦЯ НАРОДНАЙ ГАСПАДАРКІ СССР І ДЗЯРЖАУНАГА БЮДЖЭТУ СССР НА 1974 ГОД

Адбрыць у асноўным праекты Дзяржжаўнага плана развіцця народнай гаспадаркі СССР на 1974 год і Дзяржжаўнага бюджету СССР на 1974 год і ўнесці іх на разгляд сесіі Вярхоўнага Савета СССР.

Цілкам і поўнасцю адбрыць дзейнасць Палітбюро ЦК КПСС па ажыццяўленню рашэнняў XXIV з'езда партыі ў галіне ўнутранай і зневінні палітыкі, палажэнні і вывады, выкладзены ў выступленні Генеральнага сакратара ЦК КПСС таварыша Л. І. Брэжнёва на гэтым Пленуме.

Прызнаць, што выкананне і перавыкананне

руса, Б. Е. ШЧАРБІНА—першы сакратар Цюменскага абкома КПСС, А. І. ШЫБАЕЎ—першы сакратар Саратоўскага абкома КПСС, Э. А. ШЭВАРДНАДЗЕ—першы сакратар ЦК Кампартыі Грузіі, А. Г. БУЗНІЦКІ—старшыня ордэна Леніна калгаса імя Жданава Міронавскага раёна Кіеўскай вобласці, Г. А. АЛІЕЎ—першы сакратар ЦК Кампартыі Азербайджана, І. П. КАЗАНЕЦ—міністр чорнай металургіі СССР, В. І. ВАРАТНІКОЎ—першы сакратар Варонежскага абкома КПСС.

Пленум ЦК КПСС аднаўлосна прыняў адпаведную пастанову.

На гэтым Пленуме ЦК КПСС закончыў свою работу.

ПА ПЫТАННЯХ ПРАКТЫКІ

На факультэце журналістыкі адбылася канферэнцыя па выніках практикі. Для ўдзелу ў ёй былі запрошаны кіраўнікі студэнцкай практикі ад вытворчасці — прадстаўнікі рэспубліканскіх, абласных і раённых газет.

Са справа здачай на канферэнцыі выступіў загадчык кафедры тэорыі і практикі савецкай журналістыкі

дацент Б. В. Стральцоў. У спрэчках па дакладу выступілі 14 ўдзельнікаў супэречы: дэкан факультэта прафесар Р. В. Булацкі, рэдактар барысаўскай аўяднанай газеты «Камуністычная праца» А. Г. Герасіменка, прафесар В. А. Пыжкоў, рэдактар мазырскай аўяднанай газеты «Камуніст Палесся» В. І. Анкудовіч, рэдактар пінскай аўяднанай газеты

«Полесская правда» Д. І. Дудко, загадчык кафедры стылістыкі і літаратурнага рэдагавання прафесар М. Я. Цікоцкі, намеснік рэдактара «Мінскай праўды» Л. К. Толкач, студэнты М. Багрый-Шахматава, І. Гараніна, Клімовіч, Барысенка і іншыя.

У дакладзе і выступленнях быў падрабязна праанализаван стан вучэбнай і вытворчай практикі, адзначаны не-

СЦЯГ СУСТРЭЧЫ—ДРУЖБА

У аўторак у Мінску адкрыўся савецка-польскі семінар кіраўнікоў маладзёжных арганізацый вышэйшых навучальных установ.

Толькі людзі, якія валодаюць запасамі ведаў, што стагоддзямі выпрацоўвалі чалавецтва, могуць і павінны рухаць прагрэс. Неаспрэчна ў гэты сувязі роля вышэйшай школы, якая не толькі дае спецыяльнасць чалавеку, але і канчатковая фарміруе яго светапогляд. На Усесаюзным злёце студэнтаў была дакладна вызначана задача: навучальны працэс павінен ісці польскім з працэсамі польскіх арганізацый внуць азарт і пасленіе.

У 1970 годзе быў упершыню праведзен семінар

кіраўнікоў маладзёжных арганізацый внуць азарт і пасленіе. У камсамола внуць азарт і пасленіе. У камсамола внуць азарт і пасленіе.

Па 100 чалавек з савецкага і польскага боку прымуць удзел у аблікоўванні актуальных пытанняў студэнцкага жыцця.

У зале Палаца мастацтваў адбылося адкрыццё семінара. З дакладам «Работа камсамольскіх арганізацый па камуністычнаму выхаванню студэнцкай молодзі» выступіў сакратар ЦК ВЛКСМ В. Жыценеў.

Заслушан таксама даклад галоўнага праўлення Сацыялістычнага саюза польскіх студэнтаў. Удзельнікі семінара наведалі Курган Славы і Хатынь, для іх паказаны фільмы аб Беларускай ССР.

Рознабаковая і насычаная праграма, шматлікія дыскусіі. Для таго, каб польскія сябры маглі не толькі са слоў ведаць, чым жыве наша студэнцтва, семінар працягне свою работу па сеансах у вну Мінска.

У нядзелю адбудзеца выязное пасяджэнне ў Беларускай сельгасакадэміі ў Горках, у Леніне пройдзе ўрачысты савецка-польскі мітынг.

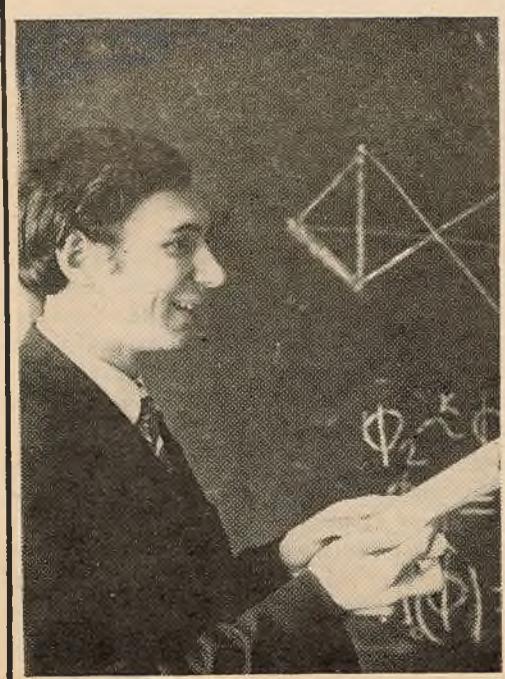
У семінары прымуць удзел намеснік міністра вышэйшай і сярэдняй спе-

цыяльнай адукацыі СССР Н. І. Мохаў, загадчык студэнцкага аддзела ЦК ВЛКСМ Б. Намеснікаў. Професар Маскоўскага інстытута замежных моў імя М. Тэрэза Ю. Варанцоў выступіць з лекцыяй «Крытыка тэорый «канфлікту пакаленняў» як аднаго з прыёмаў антыкамуністычнай пропаганды на младзь».

Будзе заслушана шмат дакладаў, паведамленняў члену польскай дэлегацыі, якія праdstаўляюць 320-тысячны атрад студэнцтва з 77 універсітатаў, акадэмій, вышэйшых школ Польскай Народнай Рэспублікі.

Учора ва універсітэце пачала работу адна з сеансовых семінараў.

САДРУЖНАСЦЬ КАФЕДР

Кожны тыдзень збіраюцца супрацоўнікі кафедр вышэйшай матэматыкі і матэматычнай фізікі фізічнага факультэта і вышэйшай матэматыкі ФПМ на сумесны семінар па праблемах методыкі вышэйшай школы. Галоўны кіраўнік семінара і яго засновальнік — загадчык кафедры вышэйшай матэматыкі ФПМ прафесар Ю. С. Багданаў.

На семінары аблікоўва-

ваюцца праблемы сувязі школьнай матэматыкі з вузавскай з прычыны пепераходу школы на новыя праграмы.

Работай семінара зацікавіліся на іншых матэматычных кафедрах універсітэта і нават у іншых внуць. Так, нярэдка ў ім прымаюць удзел выкладчыкі інстытута механізаціі сельскай гаспадаркі.

Нядыўна адбылося чар-

ЛЕПШЫЯ ВЫЗНАЧАНЫ

Штогод прафком і камітэт камсамола праводзяць аглед-конкурс на лепшую вучэбную группу. Конкурс праводзіцца ў два этапы. Пры вызначені лепшай группы ўлічваюцца наступныя паказчыкі: паспяховасць, дысцыпліна, навукова-даследчая работа, удзел у грамадскім жыцці, спорце, працоўным семестры.

У канцы лістапада вучэбна-вытворчая камісія прафкома падвяла вынікі II этапа агледу-конкурсу за 1972-73 навучальны год.

Вынікі наступныя:

Прыродазнаўчыя факультэты
І месца — I група IV курса фізфака (13, 36)

ІІ месца — I група II курса біяфака (12, 73)
ІІІ месца — VIII група IV курса ФПМ (12, 71)
Гуманітарныя факультэты
І месца — V курс аддзялення філалагічнага гістфака (15, 46)
ІІ месца — V група III курса юрафака (14, 77)
ІІІ месца — I група IV курса філфака (11, 54)

Пераможцы конкурсу будуть узнагароджаны за I месца — пазездкай у г. Ленінград, за II месца — у Брэсцкую крэпасць і Белавежскую пушчу, за III месца — на Курган Славы і ў Хатынь.

Л. МАРКОЎСКАЯ,
намеснік старшыні прафкома.

каторыя яе становічы і адмоўныя бакі, выказаны канкрэтныя прапановы, каб узняць яе эфектыўнасць. Вялікая ўвага была аddyдзена і пытанням тэарэтычнай падрыхтоўкі студэнтаў.

Удзельнікі канферэнцыі аднадушна адзначылі, што правядзенне такіх супэреч работнікаў друку, студэнтаў і выкладчыкаў надзвычай карыснае: яны даюць магчымасць не адрывавацца ў вучобе ад практичных задач і патрабаванняў жыцця.

А. НАВІНСКІ.

СТУДЭНЦКАЯ НАВУКОВАЯ

17—20 снежня адбываецца студэнцкая наўуковая канферэнцыя універсітэта па праблемах грамадскіх наўук. Гісторыі ВЛКСМ і міжнароднага рабочага руху. Канферэнцыя прысвячается 50-годдзю прысвячэння камсамолу імя У. І. Леніна.

17 снежня адкрыцца пленарнае пасяджэнне. У наступныя дні будуть працаўца секцыі: гісторыі КПСС гуманітарных факультэтаў, гісторыі КПСС прыродазнаўчых факультэтаў, філософіі, гісторыі філософіі, наўуковага атэізму, марксізма-ленінскай этыкі і эстэтыкі, логікі, наўуковага камунізму, палітканоміі, гісторыі, журналистицы, юрыдычных наўук.

Усяго на канферэнцыі будзе прачытана каля 500 дакладаў.

БУДНІ ФАКУЛЬТЭЦКІЯ: ЮРФАК

ПРЫНЦЫПОВА,
ПА-ДЗЕЛАВОМУ

На юрфаку заканчваецца грамадска-палітычна атэсція студэнтаў. У групах прайшлі камсамольскія сходы, на якіх кожнаму было прадстаўлена слова. Камсамольцы вельмі строга падыходзілі да ацэнкі таварышаў: улічвалі пасляхавасць, выкананне грамадскіх даручэнняў, звязатлі ўвагу і на рысы харктара. Часта тут жа, на сходзе, разгараляся бурная спрэчка аб тым, якім павінен быць сучасны студэнт. Прынцыпова, па-дзелавому прайшлі камсамольскія сходы на II курсе у першай, трэцай і шостай групах.

Вялікую работу здзейснілі атэсціяйныя камісіі, створаныя яшчэ ў каstryчніку. Асабліва добра папрацавала атэсціяйная камісія на II курсе другога патока (старшыня М. А. Гарбар).

КОЖНЫ СТУДЭНТ — ЛЕКТАР

На сходзе пяцікурснікай размова ішла аб будучай практицы. Студэнты атрымалі накіраванні, дзе ў пераліку заданняў было і такое: прачытаць лекцыю на прававую тэму. Нічога незвычайнага ў такім заданні няма. За час вучобы кожны студэнт павінен выступіць з

лекцыяй. Добрая магчымасць зрабіць гэта прадстаўлецца ў час практыкантства. Сёлета студэнты-практиканты V курса прачытаюць 150 лекцый ва ўсіх райцэнтрах Беларусі.

Дзейнічае на факультэце і пастаянная лектарская група, у якой больш 50 чалавек. Новы факультэтны курс, уведзены ў некаторых школах па пытаннях права, чытаецца ў асноўным таксама студэнтамі юрфака.

З прыходам на факультэт новых студэнтаў папоўніліся і рады лектараў. Цяпер на лектарскім аддзяленні факультэта грамадскіх прафесій займаецца 17 першакурснікаў. Хутка яны становіцца прызнанымі лектарамі, такімі, як Дудзіч, Макась, Шчарбіна, Далгарукаў, Толмач.

«ВАША БУДУЧАЯ ПРАФЕСІЯ»

Вось ужо 10 год існуе лекторый «Ваша будучая прафесія». Заняткі са студэнтамі праводзяцца работнікамі прафесійных каледжаў, юрыкансультамі. Першакурснікі атрымліваюць на іх больш пэўнае ўяўленне аб будучай прафесіі, студэнты IV курса, заняткі якіх праходзяцца асноўна, вучацца ўсім тонкасцямі выбранай спецыяльнасці.

Л. ЛАБАЧЭУСКАЯ.

ЯК АДНО ІМГНЕННЕ

Нельга не згадзіцца з трэцякурснікамі: цікавымі, захапляючымі атрымліваюцца заняткі толькі ва ўлюблёнага ў свою справу выкладчыка. У іх любімы прадмет — кримінальнае права, якое выкладае прафесар Іосіф Ісаакавіч Гарэлік.

Давайце заглянем у 50-ю аўдыторию, дзе зараз адбываецца практичны заняткі шостай групы.

Званок ужо празвінеў. У перапоўненай аўдыторыі ніводнага свабоднага месца.

А вось і прафесар. Уважлівый, з іскрынкай вочы, серабрыстыя павуцінкі на скронях.

— Хто жадае сёння адказаць? — голас яго гучыць дружалюбна і нават весела.

У аўдыторыі не чуваць ліхаманкавага шалясцення стафонак, збянтэжаных пытанняў-шэптаў паміж суседзяў.

Адразу бачна, што група падрыхтавалася добра: жадаючых адказаць многа, хоць тэма і не з лёгкіх: «Злачынствы, зробленыя шляхам крадзяжу, падробкі, вырабу альбо збыту дакументаў, штампаў, пячатак, бланкаў».

— Каля ласка, Шымановіч, — звязтаеца выкладчык да светлавалосай дзяўчыны.

Ірина адказае з месца (так дамовіліся: каля сам пажадаў, адказаеш з месца, выклікалі — ля дошкі). Аднак апошніяе даўно выжыла сябе).

Гаворыць дзяўчына ўпэў-

нена, дае падрабязную хакартарыстыку.

Выкладчык моўчкі слухае, раз-пораз у знак згоды ківе галавой.

— Есць заўвагі, дапаўнені?

І зноў узімаецца некалькі рук. П. Ладышаў, Л. Маліноўская, Н. Даля акрэсліваюць ўсё новыя аспекты тэмы.

Але тэорию трэба падмацаваць практикай. І, абавалініўшы сказанае, Іосіф Ісаакавіч адкрывае самую цікавую частку практичных заняткаў — рашэнне тэматычных задач, канкрэтных прыкладаў.

Тут, як і ў матэматыцы, ёсць свае «ікссы» і «ігрэкі», і знаходзіцца іх трэба вельмі асцярожна і ўмелы, бо за гэтымі невядомымі — людзі.

Студэнты ўзрушаюць, успамінаюць артыкулы, параграфы. Часам успыхваюць спрэчкі, у якіх сапраўды нараджаецца ісціна.

Асабліва часта выступаюць Павел Ладышаў, Уладзімір Лясянкі, Лідзія Маліноўская, і, наогул, ніхто не застаецца ў баку.

Студэнты гэтай групы здольныя, думаючы, — гаворыць Іосіф Ісаакавіч. — Вось, напрыклад, Ладышаў: аткыўны, добра рыхтуюцца, займаецца ў навуковым гуртку. А ўзяць Каваленку. Выступае ён, праўда, не часта, але слушна, самую сутнасць справы бачыць.

...Тамара Каралько мела рэацию, гаворачы, што заняткі пралятаюць, як адно імгненне. І мы нават не заўважылі, як празвінеў званок.

Н. ІЛЫНА,
В. КАДУШКА.

У трэцякурснікаў — семінар па грамадзянскаму праву.

Вядзе заняткі дацент Клара Аляксееўна Барзова.

Фота Д. Чаховіча.

Гэтую старонку падрыхтавала група студэнтаў II курса факультэта журналістыкі.

ЗНАЙДЗІ СЯБЕ

Спачатку быў лесатэхнічны тэхнікум у Полацку, работа, затым армейская служба. І толькі пасля дэмабілізацыі Анатоль зрабіў канчатковы выбар. Ён лічыць, што гэтыя вехі ў яго жыцці былі самымі значымі. З тэхнікума хлопец вынес каштоўныя крупіцы студэнцкага вопыту, з армейскіх будняў — загартоўку, якая дапамагае ўпартоўку, якая зрабіла ўпарту і мэтанакіравана авалодваць ведамі.

Для Анатоля Плігайкі прафесар апошні званок, згадаваў апошніяя сесіі. Наперадзе практика вытворчая, пераддипломная. За гэтым праходзеным этапам — напружаныя дні вучобы, трэніроўкі ў секцыі самба і вялікая колькасць іншых цікавых спраў, якія ўзбагацілі вопыт. Веды сталі тым правадніком, які павядзе Анатоля ў пошук. У пошук самога сябе...

— Поспех у вучобе — гэта не вынік праседжвання ўсіх начэй запар над книгай альбо канспектам. Штурмавычына дае мізэрны ёфект. Мая сістэма — самадысцыпліна плюс максімальная разыянальнае выкарыстанне кароткіх 24 гадзін у суткі, — гаворыць Толя.

Ён паспяхова вучыцца. Чэмпіён універсітэта па самба, але не любіць, калі хтосьці пачынае гаворыць аб яго спартыўных дасягненнях. Аддае належнае пазіцыі, літаратуры, тэатру, кіно.

— Дэтэктыв? Мне падаба-

еца тэлеспектакль «Следства вядуць знатакі». У ім у якойсьці меры адлюстраваны не толькі парадныя бакі работы следчага, але і карпатлівая паўсядзённая праца.

Нам цікава, што ж прадвывзначыла выбар Анатоля? Пры гэтым запытанні твар яго пасвятлеў:

— Напэўна, для кожнага чалавека ёсць справа, якой ён можа прысвяціць усяго сябе і знайсці ў гэтым шчасце. Для мяне гэта — юрыспрудэнцыя.

А. КАСТРЫКІН,
Л. ЛЕВІТ.

ЖЫЦЬ ЗМЯСТОУНА

...Шайба імкніва ляціць да варот. Уся фігура юнака, што ахоўвае іх, напружваецца. Адзін момант цягнецца паядынак паміж форвардам і варатарам, і выйграе яго той, хто валодае вышэйшым майстэрствам, большым спрытам, лепшай спартыўнай загартоўкай.

А набываюцца гэтыя якасці ў працы, на трэніроўках. На адной з іх мы назіралі за работай у варатах Сяргея Саланца, студэнта чацвёртага курса, варатара зборнай БДУ па хакею. Сэрыя шайбаў ляціць да яго варот. І ў адказ — камбінацыя рухаў і прыёмаў. Тут жа недалёка пільна назірае за працы выхаванца трэнер А. А. Шчэрбіч. Раз-праз раз заўважае:

— Актыўней, Сяргей. Больш клюшкай працу... А цяпер лепш было б зрабіць выпад... Не трэба лішній сумяштні...

І хоць каплі поту сцякаюць па твары і ад іх гаркавата ў роце, хоць дae аб сабе знае больш слядоў-сінякоў ад нязручна прынятых шайбаў, Сяргей Саланец акуратна выконвае падыходы, знаходзіць сілы працаўцаў чыста — без памылак.

свайм хобі хакей, хаця асноўны прынцып студэнта бачу ў разумным спалучэнні вучобы, спорту, грамадской работы і змястоўнага адпачынку.

І слова Сяргея не разыходзяцца са справамі. Хаця спорту патрабуе шмат часу,

сіл, увагі, у заліковай кніжцы Сяргея Саланца — толькі добрыя і выдатныя адзнакі. Ён член камсамольскага бюро групы, вядзе работу ідэалагічнага сектара. На IV курсе яго ве-

даюць як добра га лектара, палітінфарматара.

А калі стук клюшак на лёдавых пляцоўках змаўкае, калі надыхадзіць студэнтка лета, Сяргей змяняе форму хакеіста на будатрандаўскую і адпраўляецца ў складзе СБА ў Казахстан, Сібір.

Змястоўна жыць... Кожны па-свойму гэта разумее. Для Сяргея Саланца змястоўнасць утрымлівае мэтападынныя ўзяць.

ПАСЯБРАВАЦЬ ПАРА...

Пачалося ўсё з вечара пасвячення юрыстаў-першакурснікаў у студэнты, куды былі запрошаны і мы, журналисти, суседзі па корпусе.

У нашым прывітанні мы звязніліся не толькі да першакурснікаў, але і да ўсіх юрыстаў:

Студэнты юрфака, студэнты журфака!
Нам всем подружкіться пора.
Давайте наладим контакты,
Да здравствует дружба! Ура!

Аказаўлася, што не толькі мы, а і юрысты даўно ўжо хадзелі прапанаваць нам больш цесныя контакты, чым тэя, да якіх нас ававязвалі суседскія адносіны. І вось — сумесны вечар. Упершыню ў гісторыі юрфака і журфака! — так гаварылася ў аўгусте. Рыхтавала вечар наша сумесная агітбрыгада. Нарадзілася яна зусім нядаўна, у канцы каstryчніка, але ўжо паспела набыць некаторыя волыт. Калі песні ў выкананні юрыста Сяргея Мачалава ўжо былі знаёмы сабраўшымся, то першакурсніца факультэта журналістыкі Валянціна Ермаковіч дэбютавала ў гэтым вечар. Высокі, чысты Валін голас выклікаў сімпатіі слухачоў.

Рабяты з універсітэцкага вакальн-інструментальнага ансамбля дапамаглі нам зрабіць вечар больш лірычным, вясёлым. Некаторыя нумары программы былі цікавымі і ўдалымі, але не ўсе, канешне. Аднак саме галоўнае, што пакладзен пачатак сяброўству. Было б карысна, каб яно пашырылася і на вучобу, працу, камсамольскую работу.

Т. ЛЕАНКОВА.

ІДЗЕ ВЫТВОРЧАЯ ПРАКТИКА

ФАКУЛЬТАТ прыкладной матэматыкі. Дзверы з шыльдакай «Кафедра агульнага праграмавання». Калі ўваходзіш сюды, адразу адчуваеш, што трапіў у свет дакладнай навукі: на сталах, на падаконіку роўныя стосы перфакт, тонкія скруткі перфаленты. І лічбы, лічбы, лічбы... Тут, у

ем высокакваліфікованых спецыялістах для народнай гаспадаркі. Па-другое, яшчэ, не пакінуўши сцен універсітета, насы студэнты ўносяць свой уклад у вытворчасць у першыяд практыкі на прамысловых прадпрыемствах і ў навукова-даследчых інстытутах.

І, нарэшце, трэцяя фор-

скі трактарны завод і інш. — Некалькі слоў аб tym, як рашаюцца такія задачы і які іх эканамічны ёфект.

— Наш факультэт існуе ўсяго толькі чацвёрты год, але ўжо цяпер займае вауніверсітэце II месца па колькасці гаспадарча-дагаворных работ. Калі ў 1972 годзе яна склала толькі па нашай

казычык выкарыстоўвае іх ужо самастойна.

— Які ўдзел у гэтай работе прымаюць студэнты?

— Самы актыўны. Пачынаючы з трэцяга курса, лепшыя з іх працују на тых жа гаспадарча-дагаворных пачатках: удзельнічаюць у калектыўным складанні праграм. На чацвёртым курсе яны атрымліваюць самастойныя заданні, а на пятym — працују ужо як маладыя навуковыя супрацоўнікі. Такая работа не толькі павялячэе бюджет студэнта, але і дае багаты практычны вопыт, тэмы для курсавых і дипломных работ.

У сярэднім на дагаворных пачатках у нас працуе 50—55 студэнтаў. Многія з іх аб'ядналіся пад кіраўніцтвам Чэслава Мікалаевіча Роліча. Гэтая група, акрамя рашэння практычных задач, займаецца распрацоўкай сістэмы ТПР-2 (тыповы практік рашэння), якая дазволіць прымяняць ужо распрацаваную аднойчы праграму к некалькім прадпрыемствам, а ў перспектыве будзе слухаць прыступкай да стварэння адзінай АСК рэспублікі. Важнасць гэтага напрамку даследаванняй наўрад ці варта даказаць.

А. АНДРЭЎ.

Сесія не за гарамі. І гэта адчуваецца і па настрою студэнта, і па атмасферы нейкай асаблівай дзелавітасці, што пануе ў бібліятэцы, чытальных залах і вучэбных кабінетах.

НА ЗДЫМКУ: засяроджана працујуць студэнты ў кабінече тэсторыі КПСС гуманітарных факультэтаў.

Фота Д. Чаховіча.

У ПРАЦОЎНЫМ КАЛЕКТЫВЕ

знаёмца з сістэмай I ВМ-360.

Даводзіца сутыкацца і з цяжкісцямі, такім, напрыклад, як недахоп тэхнічнай і наўковай літаратуры. Гэта, канешне, звязана з наўзной пытанняй і проблем, якія вывучаюцца студэнтамі ў цяперашні час.

У інстытуце матэматыкі АН БССР, у лабараторыі вымічальных метадаў праходзяць практику студэнты В. Асмоляк, Г. Паддубіцкая, М. Даўчуковіч. Тэма вытворчай практикі ў іх звязана з распрацоўкай і даследаваннем лічбавых метадаў рашэння нелінейных задач ураўненняў матэматычнай фізікі.

Треба адзначыць, што ўсе студэнты, якія праходзяць практику ў інстытуце матэматыкі АН БССР, актыўна ўключыліся ў грамадскае жыццё інстытута.

Такім жа чынам праходзяць практику ў наўково-даследчым інстытуце ЭВМ, інстытуце тэхнічнай кібернетыкі АН БССР, ЦНДІ тэхнікі кіравання і іншых базах.

Многія студэнты атрымалі тэмы дипломных работ і ў працэсе праходжання практикі ўжо збіраюць неабходны матэрыял.

А. САМУСЕНКА,
загадчык вытворчай практикі ФПМ.

НА ШЛЯХУ ДА АСК

гэтае цішыні, ствараюць праграмы для ЭВМ вылічальнага цэнтра БДУ. Тыя самыя праграмы, без якіх ні адна з гэтых разумных машын не ў сілах падлічыць, колькі будзе два на два. Па гэтых праграмах рашаюцца важныя для народнай гаспадаркі рэспублікі задачы. Аб гэтым у нас і ішла размова з загадчыкам кафедры, кіраўніком гаспадарча-дагаворных работ факультэта Г. А. Драбушэвічам.

— Генадзь Антонавіч, раскажыце, калі ласка, аб сувязі з вытворчасцю.

Гэтае сувязь заключаецца ўжо ў тым, што мы рыхту-

ма такой сувязі — гэта заключэнне гаспадарчых дагавораў, па якіх мы апрацоўваем значныя аб'ёмы інфармацыі, атрыманай на tym ці іншым прадпрыемстве, і на гэтай аснове даем рэкамендацыі для сістэмы яго кіравання. Так, напрыклад, мы ўжо рашылі задачу разліку плана вытворчасці і рэалізацыі прадукцыі для швейнага вытворчага аўяднання «Камсамолка», Мінскага тонкасуконнага камбінату, Аршанскаага завода «Легмаш» і шэрагу іншых прадпрыемстваў. Рашаюць яе для таких буйных заказчыкаў, як Мінскі абутковы аўяднанне «Прамень», Паўладар-

кафедры 95 тысяч рублёў, то на 1974 год мы плануем 200 тысяч рублёў, прычым акупляюцца нарынкі за паўтара — два гады. Як бачыце, лічбы пеканануць.

Што ж датычыцца механізму рашэння задач, то ён дастатковы складаны. А калі гаварыць увогуле, то спецыялісты цэнтральнага НДІ тэхнікі кіравання, фактычным субпрадрадчыкам якога мы з'яўляемся, прадстаўляе нам лічбавыя даныя аб магчымасцях прадпрыемстваў. На аснове гэтых даных мы выпрацоўваем рэкамендацыі і дапамагаем укараніць іх у вытворчасць. Потым за-

Сесія не за гарамі. І гэта адчуваецца і па настрою студэнта, і па атмасферы нейкай асаблівай дзелавітасці, што пануе ў бібліятэцы, чытальных залах і вучэбных кабінетах.

НА ЗДЫМКУ: засяроджана працујуць студэнты ў кабінече тэсторыі КПСС гуманітарных факультэтаў.

Фота Д. Чаховіча.

САДЗЕЙНІЧАЦЬ — ЗНАЧЫЦЬ ПРЫМАЦЬ УДЗЕЛ

Арганізацыя ДТСААФ універсітэта валодзе нядрэнай базай для развіцця венна-прыкладных відаў спорту. Наш жа факультэт мае рэальную магчымасць займацца становішчамі лідэра у кулявой стральбе і радыёспорце, таму што ў саставе студэнтаў многа дэмабілізаваных воінў, якія праішлі специяльную падрыхтоўку. Гэтыя студэнты маглі бы не толькі з гонарами прадстаўляць юрфак на спаборніцтвах, але і, узяўшы на сябе ролю настаўнікаў, прыцягнуць да заняткаў захапляючымі відамі спорту многіх сялях таварышаў. Такім энтузіястамі, якія зрабілі значны ўклад у арганізацыю і дзейнасць гуртка па кулявой стральбе, ста-

лі студэнты А. Гамбалеўскі, Ю. Берташ, В. Вінакурцаў.

На жаль, далёка не такія справы з радыёспортом. А многія студэнты маглі бы паспяховаць удзельнічаць у спаборніцтвах.

Цяпер у пярвічную арганізацыю ДТСААФ факультэта ўліцца вялікі атрад першакурснікаў. Запрашаем іх без затрымкі ўключыцца ў цікавую і карысную дзейнасць абароннага таварыства ДТСААФ. Садзейнічак жа — гэта азначае удзельнічак.

А. БАРКОЎ,
старшыня камітэта ДТСААФ, выкладчык.

ЦІ СВЕЦІЦЬ

ПРЫГАЖОСЦЬ УСІМ?

КАЛІ НЯМА АРГАНІЗАВАНАСЦІ

Цікавая сустрака з беларускім паэтом Рыгорам Барадулінам адбылася на філфаку. Вечар адкрыў выкладчык факультэта Д. Я. Бугаёў, які расказаў пра творчасць паэта.

Аб арыгінальнасці,

непаўторнасці паэзіі Барадуліна гаварыла і выкладчыца кафедры беларускай літаратуры М. В. Яфімава.

Затым студэнты чы-

талі вершы і ўрэчкі з паэм Р. Барадуліна.

У заключэнні вечара паэт прачытаў свае новыя творы, а таксама пераклады. Пераклад «Асенняга мадрыгала» вядомага іспанскага паэта Гарсія Лоркі з'яўляецца першым перакладам гэтага верша на славянскую мову.

Бельмі дакладна пе-

радаюць непаўторны

лірыйм арыгінала

пераклады ясненіскіх вер-

шы.

Хутка аматары паэзіі

пазнаёмца з новым

зборнікам Р. Барадулі-

на.

Т. МЕЛЬНІКАВА.

Сёння мы працягваем размову, пачатую артыкулам Л. Перасыпкінай «Ці

Вашы пісьмы, сябры, сведчаць аб tym, што закранутыя ў артыкуле пытанні хвалююць многіх. Студэнтка С. Трукшына лічыць, напрыклад, што не заўсёды бяды толькі ў інертнасці студэнтаў, а У. Скульбедаў пераканан, што сучаснаму спецыялісту любога профілю нельга жыць без літаратуры.

Мой знаёмы з фізічнага факультэта нядаўна сказаў мене:

— Учора купіў «Апавесці.

Апавяданні» Івана Буніна.

Ведаеш, гэта цуд! Бунін —

сапрэдны рускі Маласан.

Прачытай яго «Братоў» альбо

«Антонаўскія яблыкі»,

«Пан з Сан-Францысак» ці

іншыя рэчы. Сам адчуеш.

Даведаўшыся аб tym, што

гэтыя і іншыя творы Івана

Аляксееўча Буніна мне ўжо

даўно знаёмы, ён прызнаўся:

— А я нават і не думаў,

што Бунін так добра піша.

Хадзілі ж нейкія чуткі, што

ён эмігрыраваў за мяжу і

адтуль узводзіў паклён на

Савецкую Расію.

Давялося растлумачыць

хлопцу сапрэдную прычыну

выезда І. А. Буніна ў Францыю і яго адносіны да

нашай краіны.

Потым я ўспомніў пра Ве-

расаева.

Аб ім Жэнкія нават і не

чую нічога.

Доўга мы размаўлялі аб

Буніне, які ўзяў

шырокія пад

працягваем

РАЗМОВУ

ЛЕПШЫЯ ПАДРУЧНІКІ ЖЫЦЦЯ

сучаснай і класічнай літаратуре, аў новых фільмах, аў мяркоўвалі вобразы Паўла Карчагіна ў выкананні Конкіна і Штырліца-Ісаева

(М. Ціханаў).

У чымсьці згаджаліся, нярэдка не знаходзілі агульнай мовы. Гэта і зразумела, аднолькавых думак па аднаму і таму ж пытанню амаль не існуе. Але

адчуваўся, што ў маг

РЭВАЛЮЦЫЯЙ МАБІЛІЗАВАНЫ

ДА 100-ГОДЗЯ З ДНЯ НАРАДЖЭННЯ В. Я. БРУСАВА

творы якіх можна было знайсці ў бацьковай бібліятэцы.

Гімназічныя гады — час захаплення пазір'я Пушкіна, Цютчава. Тады ж ён знаёміца з творамі французскіх сімвалістаў — Верлена, Маларме, Бадлера. У 1893 годзе студэнт Маскоўскага ўніверсітэта Валерый Брусаў напіша ў сваім дзённіку: «Знайсці пусцяводную зорку ў тумане. І я бачу яе: гэта дэкадэнства!.. Будуче будзе належаць яму, асабліва калі яно знайдзе сабе дастойнага права-дыра. І гэтым правадыром буду я!».

Пад моцным упливам французскіх сімвалістаў нараджаюцца вершы, якія потым увойдуть у калектыўныя зборнікі пад назвай «Рускія сімвалісты» (1894—1895 гг.).

Цікава, што сімвалізм В. Я. Брусаў разумеў як метад, пры дапамозе якога можна вызваліць пазірю ад ланцугоў коснасці, застою, каб яна змагла выка-заць новыя пачуцці «канца веку».

Крыху пазней, у 1899 г., В. Я. Брусаў скажа пра зборнікі «Рускія сімвалісты», якія прынеслі маладому паэту скандальную славу, наступнае:

Мне помнятся и книги эти,
Как в полусле недавний день,
Мы были дерзки, были дети,
Нам все казалось в ярком свете...
Теперь в душе и тиши и тень.

За зборнікамі «Рускія сімвалісты» выходитъ новыя 'кнігі паэта: «Шэдэўры» (1895), «Гэта — я» (1897), «Трэцяя вар-

та» (1900), «Гораду і свету» (1903).

Два апошнія зборнікі, асабліва книга «Гораду і свету», сведчылі аб павароце В. Я. Брусаў да рэалізму, да грамадзянскіх матываў, рабочай тематыкі. Верш паэта «Муляр» (1901) становіцца папулярнай народнай песней.

Першыя гады новага, XX стагоддзя, у Расіі адчуваеца подыхі блізкай рэвалюцый. Яна захапіла паэта. І ён стварае цудоўныя творы грамадзянскай лірыкі. Творы гэтых склалі новую книгу вершаў «Вянок» (1906).

З вялікім натхненнем паэт услаўляе рэвалюцию, лічыць яе неабходнай для аднаўлення сацыяльной справядлівасці. Але, і гэта трэба адзначыць, В. Я. Брусаў бачыць у рэвалюцыі толькі разбу-ральную сілу, якая, на яго думку, знішчыць ўсё тое, што створана старым светам. І зусім справядліва У. I. Ленін у артыкуле «Пачуеш суд дурня», працы-ваўшы словы Брусаў: «Ломать я буду с вами, строить — нет!», называе яго «пазатам-анархістам».

Памылкі ідэалагічнага характару прывялі В. Я. Брусаў да палемікі з асноўнымі палажэннямі артыкула У. I. Леніна «Партыйная арганізацыя і партыйная лі-таратура». У творы «Свабода слова» ён імкнуўся даказаць, што мастак, калі ён чесны, можа быць незалежным ад капі-талістычнага грамадства.

Але не гэтыя памылкі вызначалі са-праўдны воблік паэта. Грамадзянская мэ-

танакіраванасць паэзіі В. Я. Брусаў сведчыла аб тым, што ён паступова ад-ходзіць ад сімвалізму і настомнага шукае шляхі да народа. Больш того, у чорныя гады рэакцыі паэт працягвае жыць рэ-валюцыяй, верыць у яе непераможнасць. Аб гэтым сведчыць яго вершы «У маёй краіне» (1909), «Зернё» (1909) і інш.

У кнігах вершаў «Усё напевы» (1909), «Люстра цэняў» (1912), «Сем колераў вя-сёлкі» (1916) чытаць заходзіць нямала ўзору жыццесцвярджальнай паэзі.

З першых дзён сусветнай вайны В. Я. Брусаў — карэспандэнт газеты «Рускія ведамасці» — на фронце. У Вільнюсе ён знаёміца з Янкам Купалам, творы якога «На Купалле», «Адцітанне», «Як у лесе зацвіталі...», «У лясным царстве» і іншыя ён потым перакладзе на рускую мову.

Асабліва многа ўвага ён аддае стварэнню унікальнай антагоніі «Пазізія Ар-меніі» са старожытнага часу да нашых дзён». У 1923 годзе Саўнарком Арменіі прысвоіць яму пачэснае званне народ-нага паэта рэспублікі.

Кастрычнік 1917 года, В. Я. Брусаў за-стоецца з народам, з Радзімай. Інакш і быць не могло: пошукі свайго месца ў жыцці прывялі да народа. І ён становіцца яго паэтом.

У першыя гады Савецкай улады В. Я. Брусаў шмат піша і ў той жа час выконвае шматлікія грамадскія і дзяржаўныя абавязкі: ён дэпутат Маскоўскага Савета, прафесар універсітэта, адзін з засна-валінікаў Вялікай Савецкай Энцыклапе-ды...

Нездарма ў дзень 50-годдзя В. Я. Брусаў Прэзідыум УЦВК, узнагародзіўши паэта граматай, адзначаў у прывіталь-ным пісьме: «Таленавіты паэт, шматлако-вы вучоны — ён унёс каштоўны ўклад у культуру свайго Радзімы».

Менавіта ў гэтым і значэнне В. Я. Бру-сау.

П. ТКАЧОУ,
дацэнт.

КАЛІ ЯМУ СПОУНІЛАСЯ ТРЫ ГАДЫ, ЁН УЖО ЧЫТАЎ, У ВОСЕМ — ПІСАЎ ВЕР-ШЫ. ДВАЦЦАЦІГАДОВЫМ ЮНАКОМ Валерый Брусаў становіцца адным з пачынальнікаў і кіраунікоў рускага сімвалізму. Ці думаў тады В. Я. Брусаў, што пройдзе 20 з лішнім год і ён стане камуністам, пээтам-бальшавіком?

Ад паэта-сімваліста да савецкага паэта, аўтара выдатных твораў пра У. I. Леніна («Ленін», «Пасля смерці У. I. Леніна») — такі шлях В. Я. Брусаў, шлях даволі складаны і які можна вызначыць наступным чынам: пошукі новай формы і зместу ў літаратуре, пошукі свайго грамадзянскага месца ў жыцці. На гэтым шляху ўсё — і памылкі, і знаходкі.

Нарадзіўся В. Я. Брусаў 13 снежня 1873 года ў сям'і маскоўскага купца. Дзед будучага паэта быў прыгонным Кастрэмскага губерні. Таму, відаць, у доне Брусавых свята ўшаноўвалася памяць Чарнышэўскага, Пісарава, забароненых

Яшчэ за школьнай партай ючую сустрэча з чалавекам я пазнаёміўся з Паўлам Карчагінам. А нядайна зноў непахіснага, магутнага і цудоўнага сэрца. Тэлеэкране.

Напэўна, кожны з вас з вілікай цікавасцю глядзеў шматсерыйны мастацкі фільм «Як гартаўвалася сталь» па сцэнару А. Алава і У. Наумава — хвалю-

на працягу шасці серый фільм дорыць нам адкрыцце

кі Уладзімір Купрыенка зачытвае загад рэктара універсітэта аб узнагароджанні пераможца ХХІ спартакіяды і агляду-конкурсу спартыўна- масавай работы, намеціц новыя планы, пагутарыць аб недахопах.

У гэты вечар у актавай зале БДУ сабраліся лепшыя спартсмены універсітэта, каб падвесці вінкі ХХІ спартакіяды і агляду-конкурсу спартыўна- масавай работы, намеціц новыя планы, пагутарыць аб недахопах.

I. СЦЯПАНАУ.

У стралковым ціры універсітэта прайшлі спаборніцтвы першакурснікаў. Трапна стралілі спартсмены хімічнага факультэта. Яны набралі 144 ачкі і сталі пераможцамі. На 3 ачкі адсталі юрысты і занялі другое месца. У час спаборніцтваў большасць удзельнікаў выканала нарматывы комплексу ГПА па стральбе.

Адбыўся спартыўны вечар на хімічным факультэце. Старшыня спартбюро Р. Міцін расказаў аб спартыўных спраўах. Яны нядрэнныя: у мінлагодні спартакіядзе БДУ хімікі занялі IV месца, у аглядзе-конкурсе былі другімі. Каманда барцоў вольнага стылю стала пераможцай спаборніцтваў, на прыступку ніжэй былі стралкі, баксёры. Многія спартсмены сталі чэмпіёнамі універсітэта. Дарэчы, тут жа, на вечары,

лепшым з іх уручылі ўзнагароды і граматы. Памятны падарунок атрымалі чэмпіёнка Мінска па лёгкай атлетыцы Аня Мельнік, член зборнай БДУ па лёгкай атлетыцы Іван Сянчэні, па стральбе — Яўген Весялоў і іншыя. Выкладчыкі і студэнты павіншавалі першых значкісту ГПА — Ларысу Мончыкаву, Анатоля Бушку, Анюю Мельнік і іншых.

Спартсменаў віталі і гасці — прадстаўнікі воінскай часці Мінскага гарнізона.

ГУМАРЫСТЫЧНЫ ПЕРАПЫНАК

ЛЁС НЯЎДАЧНІКА

Хітравата павёўшы вачамі ўлева, управа, ён запаліў цыгарэту, а, пачягнуўшы, уздыхнуў:

— І ў каго я такі нядрэнік урадзіўся! Вунь Пецька збег з лекцыі — і ніхто нават не зауважыў. А Мікола адразу дзеў прапусціў — цініння. Як толькі я не пайшоў, на табе — праверка.

Але гэта яшчэ нічога ў параўнанні з тым, што было на мінульм тыдні... Іду я, значыць, на заняткі, і пашчасціла ж: сустракаю сваё хаканне, дзяўчыну, якую бачыў у апошні раз месяцы са два. Прыбяго на факультэт да выкладчыка: «Захвараў... Адпусціце з лекцыі». Спагадлівы трапіўся выкладчык, адпусціў. Пайшлі мы з Алёнкай у «Лясную казку». Пасядзелі, музыку паслухаі. Гадзіны праз дзве выйшлі і крохам сабе пасціпні, як апошні раз, на лекцыі.

Адышоў я ад спалоху і думаю: «Не, дараўненікі! Прафесар, не траплюся я вам больш на гэтай нядрэнай лесвіцы. Ёсць у нас другая, «чорная», па якой вы, паважаны, не ходзите.

Ёю мы і карыстаемся цяпер.

Студэнт, зацягнуўшыся ў апошні раз, адкінуў

цигарэту, махнуў рукой: — Ат, што было, то сплыло. Трэба жыць не мінульм, а будучым. Праўда?

Ён хіхікнуў, зірнуў на гадзіннік, заспяшаўся:

— Хутка званок. Трэба хоць на другую пару трапіць.

Ен пабег да «чорнай» лесвіцы, што пачынаеца ў самым канцы дугага калідора. «Цок! Цок! Цок!» — тонка зазвінелі металічныя падкоўкі яго чарвікі. «Цок! Цок!... Стала ціха.

З лесвічнай пляцоўкі другога паверха пачуўся густы мужчынскі голас:

— Што не на лекцыі, малады чалавек?

— Я... Я... гэта, — бедны студэнт-нядрэнік разгубіўся.

— Зразумела! — зноў прагукаў той жа голас. — Пройдзем са мной!

Стала зусім ціха.

Я моўчкі зняў шапку.

Што ні кажыце, цяжка жыць нядрэніку!

В. ЖУКАЎ,
студэнт.

Рэдактар А. А. НІКОЛЕНКА.